

Praca stanowi rezultat mobilności zagranicznej - kursu nauczyciela z zakresu techniki cesello w
Scuola d'Arte Sacra (Sacred Art School) we Florencji
w dn. 3-14 października 2022w ramach projektu
Szkoła u włoskich mistrzów

Projekt 2021-1-PL01-KA122-VET-000021483

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**

Zakres pracy w technice cesello i jej wymagania warsztatowe

CESELLO/ repusowanie/ cyzelowanie - tradycyjna technika jubilerska polegająca na wybijaniu wgłębień w blasze na pomocą specjalnego młotka cyzellerskiego oraz puncyn zwanych też dłutami lub modelatorami.

Miejsce i narzędzia do pracy:

Do pracy niezbędne jest odpowiednie stanowisko, które musi się składać ze stołu oraz krzesła (najlepiej regulowanego). Ważne jest również oświetlenie dzięki, któremu możemy dokładnie widzieć jak idą postępy w pracy i czy wgłębienia nie są zbyt głębokie.

Przygotowanie podkładu pod blaszkę:

Blaszkę będziemy umieszczać na przygotowanej połówce kuli gipsowej której górna (płaska) część pokryta jest mieszanką wosku i mączki ceglowej oraz tłuszczu, wysokość ok 2cm. Masa po ostygnięciu była twarda ale również elastyczna i się nie kruszyła. Można ewentualnie użyć mieszanki laku i wosku pszczelego lub smoły.

Do usadowienia połowy kuli gipsowej z przygotowanym podkładem na stole będzie nam niezbędny trójkąt zbity z trzech drewnianych belek dzięki czemu będzie można lekko zmieniać kąt pod którym pracujemy.

Umieszczenie blaszki na podkładzie:

Na początku blaszkę wyciętą w odpowiednim formacie musimy rozgrzać pod otwartym ogniem z palnika gazowego tak, aby stała się bardziej plastyczna, następnie zaginamy rogi blaszki w dół. Kolejnym etapem jest rozgrzanie podkładu do momentu aż stanie się płynny. Przykładamy blaszkę za pomocą szczypiec (zagiętymi rogami w dół), następnie dociskamy delikatnie młotkiem od środka tak, aby całe powietrze „wyszło” spod blaszki. Strona która teraz jest do dołu to będzie nasz awers.

Przekładanie projektu na blaszkę:

Po ostygnięciu podkładu i blaszki gotowy projekt, który mamy na kartce przyklejamy do blaszki za pomocą taśmy papierowej. Ważne aby ustawić go na środku blaszki. Następnie przechodzimy do wybijania naszego wzoru na blaszce, do tego potrzebujemy szpiczaste dłuto/ puncynkę, które da możliwość wykonania niewielkich okrągłych wgłębień. Przykładamy puncynkę na naszym rysunku i wybijamy za pomocą młotka tak, aby wgłębienie było widoczne ale nie zbyt głębokie. Czynność wykonujemy na całym rysunku, odległość kolejnych wybić od siebie to ok 2 mm. Po przeniesieniu całego projektu na blaszkę odklejamy nasz rysunek od blaszki i wykonujemy kolejne wybicia używając odpowiednich do naszego projektu puncyn, pamiętając o tym że jest to proces i należy powoli pogłębiać efekt.

Praca młotkiem cyzelerskim:

Podczas pracy młotkiem i puncynami bardzo ważne jest ułożenie dłoni i praca nadgarstkiem tak, aby puncyna niejako sama szła po blaszce poprzez uderzenia.

Następnie kiedy wgłębienia są na pożądaną wysokość i nie ma zbyt dużych uskoków możemy obrócić blaszkę tak, aby pracować już na awersie. W tym celu należy całość ponownie nagrzać pod palnikiem gazowym. Kiedy podkład stanie się płynny, to za pomocą szczypiec możemy podnieść blaszkę do góry i ciągle trzymając nad podkładem nagrzewać ją do momentu aż podkład spłynie. Następnie należy przykleić ją powtórnie awersem do góry.

Teraz możemy przejść do dalszej pracy młotkiem cyzelerskim i puncynami. W przypadku plakiety którą, mamy na zdjęciu ważne było, aby całe tło było na jednym poziomie. Po skończonej pracy

odklejamy blaszkę od podkładu. Na sam koniec po oczyszczeniu plakiety przechodzimy do polerowania.